

על הדרף

(והוא כבוד שבת). ויל' שזה כוונת הזוהר שבעי לסדר שולחנו בלילה דשבתא, היינו שהייה מסודר ומונח על השולחן, ולא מيري מאכילה, ועל זה אמר ר' יצחק אף ביום דשבתא נמי. ואפשר שזה כוונת המג"א, ולא כמו שפרש המחצית השקלה. ויש לציין למש"כ בספר מנהג ישראל תורה (ס"י רע"א אות ח):

בימ של שלמה קורא תגר על שאין נזהרין בזה. ומה"ט גדר גדר לעצמו שלא לאכול דגים בלילה רק ביום שהוא דבר חשוב ומוסאים, ובספר יוסף אומץ אותה תרמ"א מצאי שכחוב דלכן נהוגין לאוכל השאלנט והצלוי דוקא ביום, (ויעין בספר מיכלא דאסותא אות צ) ע"כ.

דף ק"ה ע"ב

בגמ': ואם אין לו אלא כוס אחד מניחו עד לאחר המזון ומשלשלן בולן לאחריו ולא אמרין חביבה מצוה בשעתה.

בתב הרברי מלכיאל (ח"א סט"ז) דוגם לדעת הצל"ח (רפ"ח דברכות) דיש קידמה למצוה דאוריתיא למצוה דרבנן, מ"מ כיש עדיפות למצוה דרבנן, כגון תדריר, אין עדיפות לדאוריתיא, דאליה מאי פריך כאן דנקדים הבדלה משום חביבה מצוה בשעתה, והוא מ"מ ברכת המזון עדיף שהוא דאוריתיא. ע"כ. אולם עיין שו"ת נודע ביהודה מהדו"ק או"ח סי' מא דלא ממשמע הכי התם. עי"ש.

דף ק"ו ע"א

בגמ': זכר את יום השבת לקדשו - זכרהו על היין וכו'.

בספר אגרות ורישיות קהילת יעקב (ע' כת) נדפס מכתב מהגה"ץ ר"י סופר מערולי שליט"א והוא כותב אל בעל הקהילות יעקב:

באתי לשאול חוו"ד הק', הסוברים דקידוש על היין דאוריתיא ה"ה המפרש בנזיר (ר' ע"א) והי"א שבתוט' פסחים (ק"ו ע"א) ושבועות (כ"ו ע"ב) האיך יסבירו הא דнер שבת ונר חנוכה קודם לין לקידוש, ואולי ייל' דיכולים לצאת מקידוש של שליח ציבור וכעין שכחוב רבינו יונה מובה ברא"ש ערבי פסחים (ס"י ה') עי"ש ע"כ.

כבוד היום לכבוד הלילה, והוא מבואר בסוכה (כה): לגבי אותן אנשים שטימאו עצמן למזהה ע"ג שלא יוכל עי"ז להקריב קרבן פסח, דמצוה קלה הבאה לידי אין צורך לדוחותה מפני מצוה חמורה העתידה לבא, ודוחק לחלק בין זמן מועט לזמן מרובה.

ותירץ الملبوשי יו"ט דיש לחלק בין הידור באותו המצווה בעצמה למצוה אחרת, בודאי באותה המצווה אם יודע שיכול לקיים אח"כ בידור יותר מחויב להשהותה כדי שיעשנה בהידור יותר, וכך גבי עונג שבת אמרין דכבוד يوم קודם לכבודليل, אבל בסוכה שפיר אמרין דיקים מצווה קלה עכשו, ע"פ שע"ז מבטל אח"כ מצוה אחרת חמורה, ע"ש.

★ ★

בטעם הדבר שכבוד היום עדיף מכבוד הלילה. כתוב בשו"ת חותם טופר (או"ח ס"י י"ז) מושם שקדושת שבת מתגברת והולכת, וקדושת היום היא יותר מקדושת הלילה, עי"ש. וכיוצא בזה כתוב האוה"ח הק' (קדושים י"ט טו"פ ג') בשם הזוהר הק', עי"ש שכן קראו חז"ל (לקמן ק, ע"א) לקידוש היום קידושה הרבה, כי קידושו יותר משל הלילה. ויש לציין בעניין זה מה דאיתא בגיטין לח ע"ב וברש"י שם שהיתה משפחה אחת בירושלים שנעקרה משום שהוא קובעים עיקיר טעורותם בלילה השבת, משום ביטול בית המדרש של יום השבת ואנן קייל' דכבוד היום עדיף.

★ ★

זהובא בשו"ע (ס"י רע"א ס"ג), ובתב שם המג"א (סק"ד) שבוזה"ק (פ' יתרו) איתא: עיי' לסדר פטורא בלילה דשבתא בנחמי ובמוזוני, ר' יצחק אמר אפילו ביום דשבתא נמי עכ"ל. ועל פי פשוט הלשון הוא נגד הגמ' הניל' דכבוד יום קודם לכבודليل עי"ש במחצית השקלה.

ובתב בשו"ת התעוררות תשובה (ס"י קכ"ז): אכן יש לפרש כאן לפי מה שהובא בשם האר"י ז"ל (בשער הכוונות דף ע"ב ע"ד) שיש להניח על השולחן מיין קידוש וכוס של ברכת המזון, וגם מה שישיר מן הפת שאכל ישאיר על השולחן כל הלילה, מטעם שבביא ברכה אל ביתו, (ועיין במג"א ריש סי' רס"ב), וגם הובא בטוויז יו"ד (ס"י קע"ח סק"ה) שבבуш"ק מבעוד יום יהיו מונחים על השולחן החלות שאפה לצורך שבת